

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Seminar:

Nefinancijsko izvješćivanje / Izvješćivanje o održivosti

Zagreb, 2. lipnja 2016.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

- Danas DOP postaje sve važnije oruđe u djelovanju tvrtki, medija i civilnog društva diljem svijeta, uključujući Hrvatsku.
- Štoviše, DOP širi svoj utjecaj i postao je proces u kojem više tvrtki želi sudjelovati.
- Tvrtke koje sve više provode DOP moraju imati **alate za procjenu svoje izvedbe**.
- **Kontekst DOP-a u RH:** DOP se u Hrvatskoj sustavno razvija. Ipak, od istraživanja 2013. gospodarsku scenu obilježila je recesija koja je ostavila traga na praksi DOPa
- Obrazovanje za DOP nije ustaljeno u obrazovanju: poslovnim školama i fakultetima
- Razumijevanje koncepta vrlo je ograničeno: percepcija DOP-a kao altruističkih aktivnosti kojima je cilj jačanje reputacije, a za poduzeće predstavljaju **trošak**.
- Propušta se razumjeti DOP kao upravljački alat koji pomaže bolje procijeniti poslovno okruženje te kao alat za upravljanje rizicima koji tako koristi poduzećima, posebno u vrijeme krize.
- Ne postoji razumijevanje **prednosti** koje primjena koncepta donosi **konkurentnosti poduzeća**, a s druge strane ne postoje vanjski poticaji i pritisci koji bi opravdali primjenu društveno odgovornog poslovanja.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

Akteri DOP-a u RH:

- **Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR):** projekt rangiranja i nagrađivanja poduzeća prema metodologiji procjene društveno odgovornog poslovanja – Indeks DOPa
- Mreža **Global Compact** u Hrvatskoj je pokrenuta 2007. godine i od tada je promijenila više administrativnih odjela. Posljednje četiri godine njome upravlja HUP. GC je organizirao treninge za izradu izvještaja o održivosti prema smjernicama G4 GRI-ja.
- **Hrvatska udruga poslodavaca:** među svojim članicama potiče djelovanje koje se temelji na principima društveno odgovornog poslovanja. 2014. HUP je prvi puta dodijelio HUP-ove nagrade za primjere dobre prakse društveno odgovornog poslovanja, a 2016. ponovno.
- **Hrvatska gospodarska komora:** aktivna kroz organizacijsku potporu Indexu DOP-a i Zajednicu za zaštitu okoliša

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

Uzorak: 103 tvrtke

Vrijeme provedbe istraživanja: travanj 2015.

Broj zaposlenih	Ispitanici	%
Mikro poduzeće (0-9)	33	32,0%
Malo poduzeće (10-49)	22	21,4%
Srednje veliko poduzeće (50-249)	23	22,3%
Veliko poduzeće (Više od 250)	25	24,3%
Ukupno 103		100,0%

- uzorak prema tipu vlasništva:

Vlasništvo	Ispitanici	%
Privatno	95	92,2%
Državno	6	5,8%
Ostalo*	2	1,9%
	103	100,0%

Ostalo* - poduzeća u vlasništvu Gradova

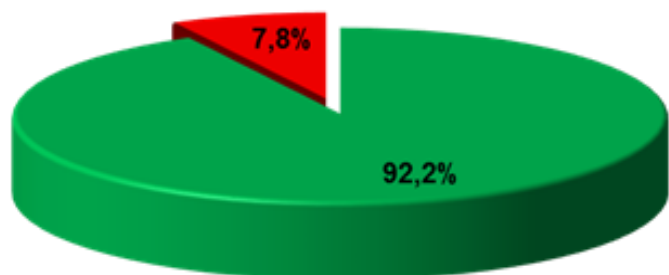
HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

Upoznatost s pojmom DOP

- Da, upoznat sam s pojmom DOP
- Ne, nisam upoznat s pojmom DOP

Većina ispitanika, njih čak **92,2 %** odgovorila je da je upoznata s pojmom DOP-a.

Odgovori poduzeća prema strukturi:

96 % velikih poduzeća koja poznaju pojam DOP-a

100 % srednjih

vrlo visokih 95,5 % malih poduzeća koja znaju što je DOP.

Mikro poduzeća: relativno visok postotak onih koji nisu čuli za DOP, 18,2 %.

Možemo reći da su ovi pokazatelji očekivani te da su **izrazito dobri rezultati** postignuti u kategoriji srednjih poduzeća.

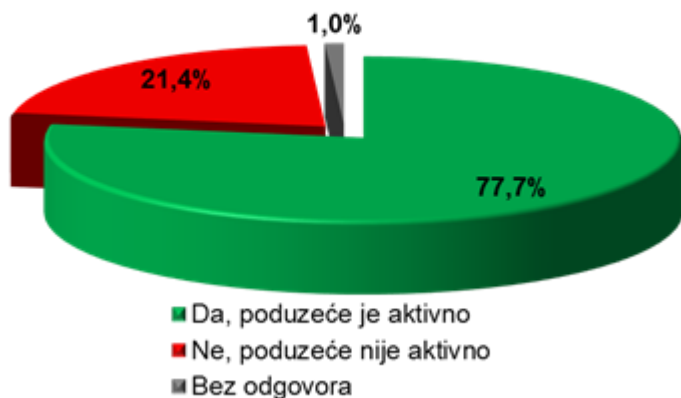
HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

Aktivnost poduzeća na području DOP-a

- Potvrđan odgovor ne pruža mnogo informacija o stvarnoj primjeni DOP-a u poduzeću
- Velik je broj poduzeća koji svoju tvrdnju da su društveno odgovorni pravdaju donacijom ili odazivom na društveno korisnu akciju, što nikako nije dovoljan kriterij za takav status.
- 21,4 % onih koji su se usprkos relativno širokom tumačenju što je to primjena DOP-a ipak odlučili za negativan odgovor – također nam govori mnogo.
- Posebno je visok udio negativnih odgovora u kategoriji srednjih poduzeća (13 %) ako se sjetimo da su sva izjavila da znaju što je DOP (ovaj odgovor naime pobija njihovu raniju tvrdnju da znaju što je DOP). Očekivano je visok i postotak negativnih odgovora u kategoriji mikro poduzeća što je prihvatljivo, očekivano i razumljivo.

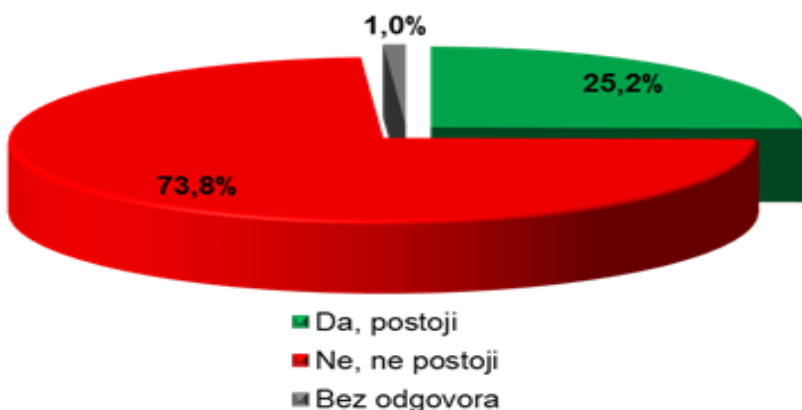
HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

Postojanje OJ/odjela za upravljanje aktivnostima i učincima DOP-a

Naziv OJ/odjela	f	%
Korporativne komunikacije	7	21,2%
Uprava	3	9,1%
Ljudski resursi	3	9,1%
Odnosi s javnošću	2	6,1%
DOP Odbor	1	3,0%
Korporativne komunikacije i DOP	1	3,0%
Marketing i komunikacije	1	3,0%
Poslovi upravljanja kvalitetom	1	3,0%
Postoji, ali na globalnoj razini (bez specifikacije odjela)	1	3,0%
Radna skupina za DOP	1	3,0%
Sektor komunikacija i javnih poslova	1	3,0%
Sektor održivog razvoja, zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša	1	3,0%
U svakoj kompaniji poslovne grupe postoji tim koji u svom odjelu prati i upravlja aktivnostima DOP-a (bez specifikacije odjela)	1	3,0%
Upravljanje i kvaliteta	1	3,0%
Zaštita okoliša i održivog razvoja	1	3,0%
Direktorica DOP-a za Grupu	1	3,0%
Odjel upravljanja sustavima poslovanja	1	3,0%
Bez odgovora	5	15,2%
Ukupno	33	100,0%

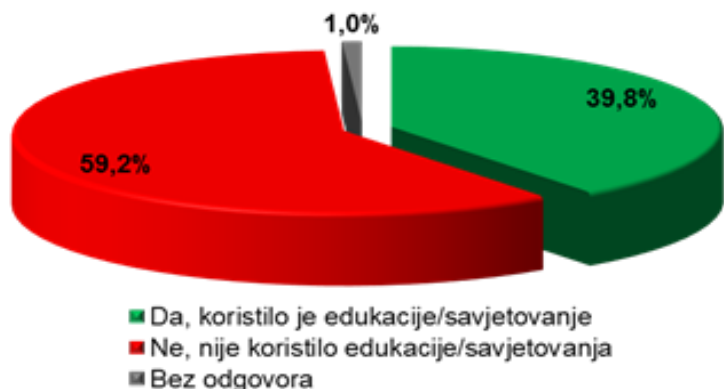
HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

Korištenje edukacija/savjetovanja o aktivnostima vezanim uz DOP od pružatelja iz javnog i privatnog sektora

- Većina ispitanih poduzeća (59,2 %) nije do sada koristila vanjsku uslugu edukacije.
- u pozitivnim odgovorima ubrojena i sudjelovanja na vanjskim seminarima, treninzima i edukacijama. Stoga je 39,8 % ispitanih poduzeća odgovorilo je pozitivno na ovo pitanje, što je razmjerno velik broj.
- čak 75 % državnih i javnih poduzeća koristilo vanjsku edukaciju i savjetovanje, a samo ih je 37 % to učinilo u privatnim poduzećima
- Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR) vodeća je obrazovna institucija s 31,6 % pozitivnih odgovora, slijedi Hrvatska udruga poslodavaca (HUP) s 26,3 % odgovora te Hrvatska gospodarska komora (HGK) sa 7 %.

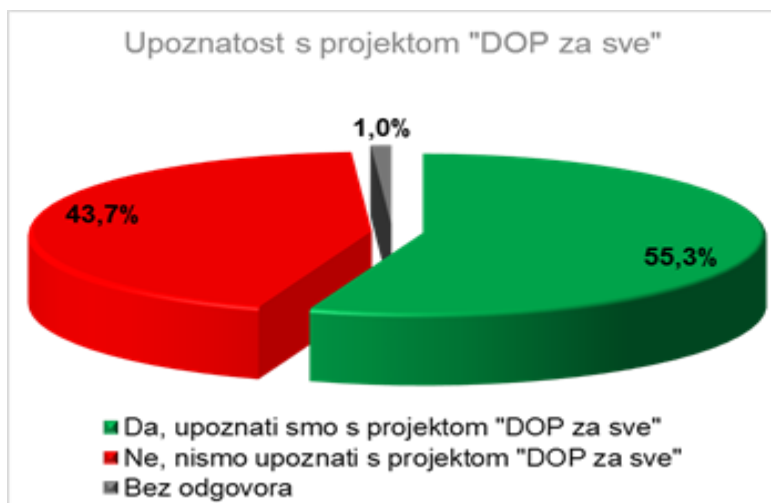

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

- Više od polovice ispitanih odgovorilo potvrdno.
- Gledajući strukturu, najveći broj onih koji poznaju projekt među velikim poduzećima (72 %), zatim srednjim (70 %), malim (50 %) te je najmanje onih iz mikro poduzeća koji su upoznati s projektom „DOP za sve” (36,4 %).
- Veći je udio privatnih poduzeća koja poznaju projekt (55,8 %) dok je među državnim i javnim poduzećima 50 % onih koji znaju za projekt.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

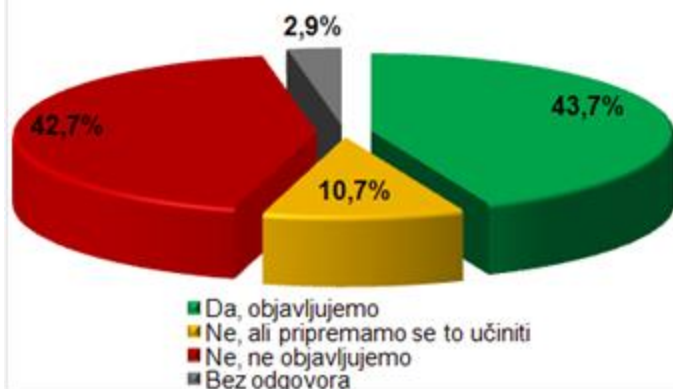

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Objavljivanje nefinancijskih informacija

nefinancijskom izvješćivanju u RH

Najbolji su rezultati očekivano postignuti kod velikih poduzeća kod kojih 92 % objavljuje, a preostalih 8 % se to sprema učiniti. Preko 40 % srednjih ili objavljuje ili je u pripremi te čak 52 % malih te 20 % mikro poduzeća, što su razmjerno dobri rezultati

Kako su se točno izjasnili sudionici u odnosu na veličinu poduzeća, vidljivo je u tablici:

Objavljivanje nefinancijskih informacija	Mikro	Malo	Srednje veliko	Veliko
Da, objavljujemo	12,1%	40,9%	39,1%	92,0%
Ne, ali pripremamo se to učiniti	9,1%	13,6%	13,0%	8,0%
Ne, ne objavljujemo	75,8%	40,9%	43,5%	
Bez odgovora	3,0%	4,5%	4,3%	
Ukupno	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Ispitanici	33	22	23	25

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

- Objava na internetu - neformalno i neformatirano izvještavanje, poduzeće zadržava diskrecijsko pravo objave, ne garantira objektivnost, ravnotežu i cjelovitost izvještavanja.
- Dvadeset poduzeća objavljuje izvještaje o DOP-u (17 %), a dodatno ih je 13 izjavilo da objavljuje integrirana izvješća.
- 75 % objavljenih izvještaja o DOP-u objavila su velika poduzeća, dok su 10 % objavljenih izvještaja objavila srednja odnosno mala poduzeća, a 5 % objavila su mikro poduzeća.

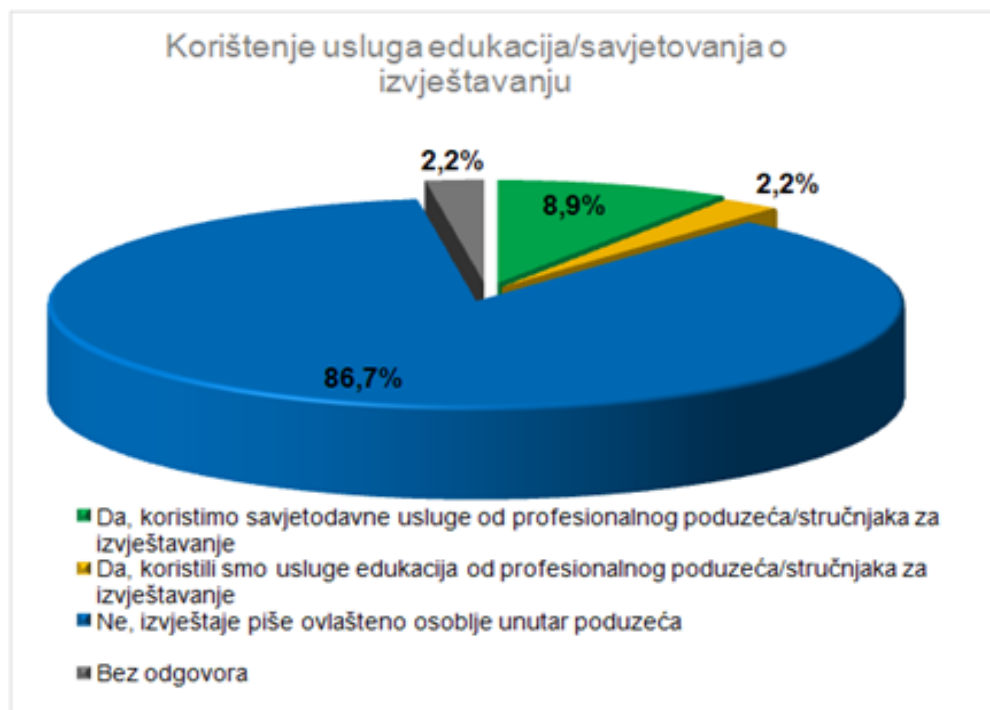

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

- N=45
- 86,7 %, izjavila je da ne koristi vanjske usluge (zaposlenici sami pripremaju info za objavu)
- 8,9 % koristi ili su koristili (2,2 %) vanjske usluge savjetovanja u postupku pripreme i objave nefinancijskih informacija bez obzira o kojem se formatu izvještavanja radilo.

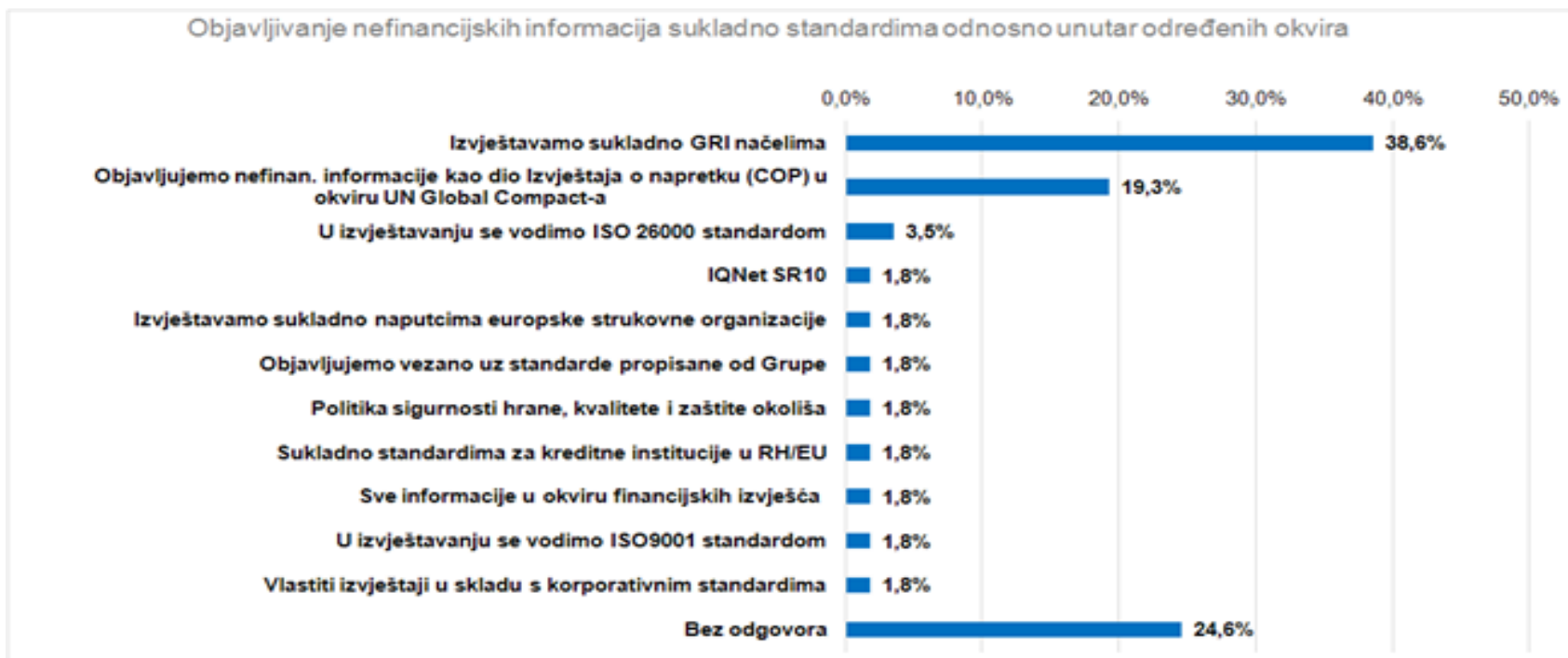

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

- 38,6 %, ispitanih koristi Smjernice Globalne inicijative za izvještavanje (GRI)
- 19,3 % izvještava za potrebe Global Compacta, a
- 3,5 % poduzeća odgovorila su da se u izvještavanju vode standardom društvene odgovornosti ISO 26000.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

- 20 % ispitanih poduzeća izjavilo je da točnost objavljenih nefinancijskih informacija verificiraju vanjski nezavisni revizori. No, nije točno definirano što poduzeća deklariraju kao vanjsku reviziju te su možda u pozitivne odgovore ubrojene i vanjske verifikacije izvještavanja koje preporučuje G3 verzija Smjernica za izvještavanje o održivosti. Vanjska verifikacija, međutim, ne potvrđuje točnost informacija te se ne može smatrati revizijom.
- Po svemu sudeći, broj revidiranih nefinancijskih objava daleko je manji.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

- najveći motiv za objavu nefinancijskih informacija - dobro korporativnim upravljanjem što pozitivno iznenađuje.
- Ovaj odgovor implicira da poduzeća razumiju kako DOP primijeniti u svrhu boljeg upravljanja kao strateški alat, što prethodni odgovori nisu pokazali, ali (nažalost!) praksa DOP-a u Hrvatskoj to ne pokazuje.

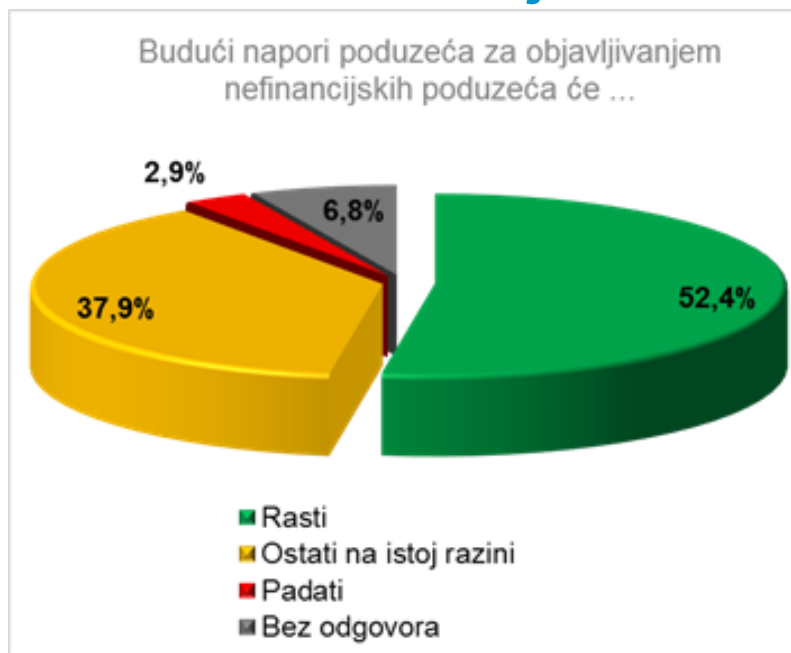

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

- Većina poduzeća, njih 52,4 % smatra da će u budućnosti više pažnje posvećivati nefinancijskom izvješćivanju. Velika poduzeća - 92 % odgovorila pozitivno.
- 37,9 % poduzeća smatra da će njihovi napori ostati na istoj razini. Prema veličini, tako misli samo 4 % velikih poduzeća, 39,1 % srednjih, 36,4 % malih te 63,6 % mikro poduzeća
- 2,9 % ih smatra da će napori u tim aktivnostima padati. Među ovih 2,9 % nema velikih poduzeća

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH

Izazovi vezani uz NFI:

Kao glavni razlozi zašto poduzeća ne izvještavaju, odnosno **najveće prepreke za uspostavu sustava objave nefinancijskih informacija**, navedeni su:

- nedostatak vremena i resursa (35,4 %),
 - nerazumijevanje procesa (23,2 %) te
 - problem komunikacije i pribavljanja informacija iz drugih odjela (11 %).
-
- Ključne prepreke uvijek iste – bez obzora na veličinu poduzeća.
 - Pravi problem izgleda ipak se nalazi u četvrtom po redu odgovoru koji kaže da **klijenti poduzeća ne bi nagradili izvještavanje (8,5 %)**.
 - Dakle, jedan od glavnih razloga je zapravo nemogućnosti poduzeća da **prepozna koristi koje bi od izvještavanja moglo imati**. U takvim okolnostima, nedostatak resursa čini se kao dobar izgovor zašto se ne upušta u objavu ovakvih informacija.
 - Jedan od razloga svakako je nedostatak znanja kako takvim procesom upravljati,

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju – zaključci (1)

- Stanje u Hrvatskoj u pogledu aktivnosti vezanih za DOP: **nedostatak napretka** u odnosu na prethodno iz 2013., DOP-om se i dalje bave veliki.
- Stagnacija razvoja DOP-a, također uzrokovana višegodišnjom recesijom.
- Uzorak od 103 poduzeća pokazao je da je danas prisutan veći broj poduzeća koja znaju što je DOP.
- Nedostaje podrška vlade i javnog sektora u promicanju DOP praksi
- Aktivnosti: svedene na one koje provode poduzeća, lideri u tom području.
- Za sada ne postoji regulatorni okvir koji bi propisivao neki oblik obveze u objavi nefinancijskih informacija, no on se ubrzo očekuje kroz **transpoziciju odredbi Direktive 2014/95/EU.**

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

Nacionalna studija o nefinancijskom izvješćivanju u RH – zaključci

- Izvještavanje u Hrvatskoj: relativno skromno, najviše lideri.
- **Standardi izvještavanja:** Najveći broj izvješća nastao kao COP obveza članica Global Compacta, a raste broj poduzeća koja izvještavaju po GRI-ju.
- Izvještavanje nije raslo, no raste interes, tako da je za očekivati da će u narednom periodu doći do većeg broja objava izvještaja ili nefinancijskih informacija.
- Iako razvoj primjene DOP-a stagnira, raste interes za izvještavanjem te očekujemo da će se ova praksa objavom nefinancijskih informacija u narednom periodu značajnije razvijati, uz veći interes za obrazovanje i edukaciju iz ovog područja.

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HVALA!

Biserka Sladović

Savjetnica

Odjel za politike EU i međunarodne poslove

biserka.sladovic@hup.hr